

heldigt at ligne en harmonika på midten efter en lang middag. Andre skal til selskaber med korte kjoler; men vil ikke vise ben, hvis vedkommende synes, hun har kraftige lægge. Skal du have det med på rejse? Skal de kunne tåle, at hotellet vasker eller renser det for dig?

Susse Thorseng Lærche tager meget med i betragtning, når hun går i gang med sit arbejde. Hun holder af tidens tendenser med de lange selskabskjoler og to-delte sæt, der let kan transformeres om fra hverdag til fest. Hun siger selv, at hun skaber tøj, der fungerer. Og så gider hun i øvrigt ikke at arbejde med polyester og materialer med elasticitet. Det er ifølge skrædderen spild af penge. Hun elsker derimod uld - og tilskæringer af enhver art. Et ærme kan for eksempel være mange ting. Med en dyb raglan får man et flagrende udtryk. Med en tætsiddende en mere slank form. Susse Thorseng Lærche tager et sort ringbind ned fra sin hvide reol og slår hurtigt op på de rette tegninger for at vise, hvad hun mener.

- Men det kunne også være en sadelskulder med læg. Det kommer helt an på, hvilke skuldre jeg har at arbejde med, forklarer hun og sætter mappen tilbage på sin plads mellem alle de andre.

Alt inden for rækkevidde

Hendes værksted er indrettet på samme måde som en kabys. Alt har sin plads, og alt er inden for rækkevidde. En gammel "Bernina Record 930 Electronic"-symaskine står klar med sort og hvid sytråd på spoler. Lige bag sig har hun et stort tilskæringsbord, hvor hun ved blot at vende sig, hurtigt kan lægge tøjet. På

væggen hænger flere spoler i forskellige farver. Og længere inde har hun sin opslagstavle, sin industrismaskine og sit dampanlæg.

- Det kan være et hårdt arbejde. Jeg står meget op, og mine arme er ikke, hvad de har været. Det er slidsomt, og jeg har derfor med årene lært, hvordan mit værksted skal indrettes for at fungere bedst muligt. Det her er det bedste værksted, jeg har nogensinde haft, siger Susse Thorseng Lærche med eftertryk.

Selv bryder hun sig ikke om at gå i butikker. Hun vil helst stå udenfor; imens mand og børn får købt det, de vil.

- Jeg selv går hellere ind i en osteforretning. Det er en sand fornøjelse at møde et menneske bag disken, der ved en hel masse. Hvis jeg skulle være i en fed storby, prøver jeg at tage mig sammen og kigger lidt i butikkerne, men jeg magter det næsten ikke. Jeg kan bedst lide butiksvinduerne om aftenen, når alt er lukket. Herhjemme på mine værkstedsdage har jeg ofte bare et par jeans og en cardigan på. Ellers kan jeg rigtig godt lide at have kjole på, men jeg er håbløst nærig og meget omhyggelig med at passe på mit pæne tøj. Jeg luffer det for eksempel hver aften. Ren Emma Gad, siger Susse Thorseng Lærche smilende og tilføjer, at hun er så heldig at have et vaskehus, hvor tøjet kan hænge køligt, få tilført fugt og komme af med blandt andet kropsdften og duften fra parfume, som desværre altid trænger ind i fibrene på tøjet.

De kvalitetsbevidste

Dengang hendes bedsteforældre levede, var det mere almindeligt at bruge en hel måneds-

løn på en god frakke, som kunne holde i 15 år eller mere. Susse Thorseng Lærche ved, at hendes fag i dag har det svært. To ud af tre uddannelsessteder er lukningstruede, og rigtig meget viden og traditioner indenfor håndværket er i fare for at gå tabt.

- Beklædningshåndværket er godt nok et af de ældste, men det er ikke gammeldags og støvet af den grund, pointerer Susse Thorseng Lærche.

- Det er godt, at vi har de store familier som Mærsk og Kirk. Familier med penge. Det mener jeg faktisk, for de investerer i dansk design og dansk håndværk - og holder det i live, siger Susse Thorseng Lærche.

Hendes kunder er ofte de meget privilegerede. Men de er også helt almindelige mennesker som hende selv, der bare prioriterer kvalitet og måske også tænker på, hvordan verden ser ud.

Hun selv er bare Susse. Sig selv. Det kommer man ifølge dameskrædderinden også længst med. Hun er en håndværker; der på høfligste vis kalder en spade for en spade, og som har en fest, når hun laver sine sytekniske detaljer som lommer; kraver; couturesømme eller håndsuede trenser med knaphulssting. Susse Thorseng Lærche glatter en usynlig fold på sin sorte kjole og ser op.

- Jeg plejer at sige, at jeg springer ud af klædeskabet efter behov. Jeg kender min plads i forhold til mine kunder; og jeg føler mig meget privilegeret.

Lena Skov Jakobsen lesj@jfmедier.dk

Foto: Andreas Bastian og Lasse Hansen

Det er godt at være i god tid. Hvis man er ny kunde og ønsker en selskabskjole, anbefaler Susse Thorseng Lærche, at man henvender sig et sted mellem tre måneder og et halvt år før. Nogle kunder har Susse Thorseng Lærche arbejdet for i 20 år. Nogle kommer alene. Andre med deres mænd. Fællesnævneren for dem alle er, at de er kvalitetsbevidste kvinder i aldersgruppen 40 plus.

